

A 2004-ik évi Útmutató áprilisi ígéje:

Ne fizessetek a gonoszért gonosszal, vagy a gyalázkodásért gyalázkodással, hanem ellenkezőleg: mondjátok áldást, hiszen arra hívtatok el, hogy áldást örököljete. (1Pt 3,9)

Ha segítségül hívod az Urat, ő válaszol!

„Ha kiált hozzám, meghallgatom, vele leszek a nyomorúságban, kiragadom onnan, és megdicsőítem őt.” (Zsolt 91,15)

Kiáltunk-e az Istenhez? Számolunk-e segítségével, erejével és jelenlétével? Ha kiált hozzám, meghallgatom... - de mi van, ha már nem is kiáltunk?! Ha nem érezzük segítségre szorultságunk, mert úgy gondoljuk, megbirkózunk magunk az élet gondjaival. Ha nem számolunk Isten jelenlétével, hatalmával és erejével, és sokszor még létét is megkérdőjelezzük. Ha nem is kiáltunk, hogyan várjuk el, sőt követeljük ki segítségét?!

Böjt az Istenhez kiáltásra biztat bennünket! Arra, hogy vegyük észre elesettségek, és azt, hogy szükségünk van Isten segítségére. Vigyük elé bátran problémáinkat, terheinket, azokat, amelyek már évek óta nyomasztanak, azokat, amelyekről senkinek sem merünk beszélni. Nem azért, mintha nem ismerné ő ezeket, nem azért, mintha nem tudna ő rólunk mindent még magunknál jobban is. Nekünk van szükségünk erre a kiáltásra. Nekünk kell Istenhez fordulva szembenézni

mindazzal, amit életünkben hordozunk. Egyedül tőle várhatjuk a segítséget! Igaz, nem úgy, ahogy mi azt elképzeljük, de úgy, ahogy arra nekünk szükségünk van. Van, amikor nem nyomorúságos helyzetünk változik meg, de érezhetjük jelenlétét ebben a helyzetben. Van, amikor átélhetjük szabadtítását és a korábban aggasztó helyzet javunkra megváltozik. Mert nem helyzetünkben, körülményeinkben vagy a problémák nélküli életben rejlik boldogságunk kulcsa, hanem Istennel való kapcsolatunkban!

Jézus Krisztus földi életének példája arra biztat bennünk, hogy rábízhatjuk életünk Istenre, kiálthatunk hozzá, számolhatunk jelenlétével, segítségével és erejével. A megváltás, Jézus Krisztus értünk történt halála és feltámadása pedig azt ígéri és hirdeti, hogy nem a nyomorúságé, betegsége, gondoké és fájdmaké, nem a halálé az utolsó szó; Isten megdicsőít, országába hív bennünket. Elesettségek és Istenre utaltságunk felismerve böjt utunk tapasztalatává válhat az ézsaiási ige: „Ha segítségül hívod az Urat, ő válaszol, ha kiáltasz, ezt mondja: Itt vagyok!” (Ézs 58,9)

Solymár Mónika

Bartók Miklós elnöki szava:

HOGYAN TOVÁBB

A BPT a márciusi közgyűlésen megállapította: munkásságának -a Szépfalusi házaspár halálával - egy többévtizedes szakasza zárult le. Haláluk pótolhatatlan úrt hagyott maga után, és hiányuk figyelmeztet a Társaság céljai, belső szerkezete és működése újragondolásának szükségességére.

Miért ne lehetne változatlanul folytatni? - teszik föl magukban a kérdést bizonyára sokan, e sorok olvasásakor.

Ha a BPT keletkezésének körülményeit, fölépítését és működését elemezzük, - amelynek hőskorszaka átnyúlik a rendszerváltás utáni évekre is - elkerülhetetlenül arra a következtetésre jutunk, hogy a Társaság eddigi teljesítményének titka a Szépfalusi házaspár rendkívül sokoldalú képességeire épült.

Feltételezem, a fenti képességek nélkül, az egyéni próbálkozások a jövőben kudarcra vannak ítélve. Ilyenszerű kudarcok előszele már meglegyintette a tagságot az utóbbi hónapokban.

(folytatása a 2. oldalon)

Andorka Rudolf gondolatébresztő írása:

ÚTKERESŐ (I.)

Merre vezet az evangélikus gyülekezet útja?

Együttgondolkodásra hívom mindazokat, akiket az ausztriai magyar evangélikus gyülekezet sorsa érint. Az elmúlt időszak gyászát, nehézségeit nem feledve, de mégis meg kell kezdenünk az útkeresést.

Sokunknak szívügye, hogy folytatódjon a magyar nyelvű igehirdetés, a felekezeteket átölelő közösségi munka.

Vegyük számba adottságainkat:

Az ausztriai Evangélikus AB Egyház Zsinata 2003 októberében feloszlatta a Magyar Lelkigondozó Szolgálatot, és utódként hivatalosan elismerte a Magyar Evangélikus Gyülekezetet (M.E.GY.)* Ezzel megszűnt az az 1957 óta tartó „jogon kívüli”, de mégis sokáig húzódozó állapot, melyet az Ausztriai

(folytatása a 3. oldalon)

Tisztelt Hölgyem! Tisztelt Uram!

Gyülekezetünk megszervezéséhez ezúton kérjük aktív támogatását. Újságunk ezen kiadásához befizetési csekket mellékelünk (kontószám: 0029 04191 00; irányítószám: 12000; címzett: Ungarischer Seelsorgedienst d. Evang. Kirche AB in Öst., Wien). A begyűjtött adományokból ismét aktívvá szervezzük a magyar nyelvű lelkigondozó szolgálatot. Elért eredményeinkről újságunkban beszámolunk.

Hálás köszönettel: a Magyar Evangélikus Gyülekezet ügyviteli bizottsága.

Legközelebbi Istentiszteletünket húsvét vasárnapján – április 11-én - a Lindengasse-i kápolnában Ittész János püspökkel 16:00 órai kezdettel ünnepeljük. Az Istentisztelet keretében úrvacsora osztás lesz.

BÉCSI MAGYAR TESTŐRÍRÓK
(lásd 3. oldal)

2004. ápr. 17. 18:00 óra
A VÉRZŐ LILIAM
Dely Mári balladája a Csutora Néptánc-együttes közreműködésével
Collegium Hungaricum,
Wien 2., Hollandstrasse 4.

(folytatás az 1. oldalról)

Figyelembe kell vennünk, a térségben végbement történelmi változásokat (rendszerátvitelt, Magyarország EU-s csatlakozását) és ezek szellemében újra kell fogalmaznunk céljainkat, föl kell mérnünk erőtartalékainkat, és csoportmunkával, a kor követelményeinek megfelelően kell működtetnünk a Társaságot.

A 44 évvel ezelőtt megfogalmazott kettős cél – a magyar kultúra egyetememes értékeinek terjesztése és a Kárpátmedencében szerte-szórta magyar irodalmi műhelyek egymásra találásának segítése – még napjainkban is érvényes. Mégis, a céljaink árnyalatainak újragondolása és új célok kitűzése megkerülhetetlennek tűnik. "Az emigrációs évtizedeknek a történelmi fordulat kegyelme folytán végük van: a bécsi magyaroknak is most kell létre hozniuk új kapcsolataikat az anyaországgal és ennek kultúrájával" - figyelmeztett Pomogáts Béla 1996-ban.

Az ausztriai magyar szervezeteknek föl kell készülniük a Magyarország EU-s csatlakozása nyomán jelentkező váratlan kihívások megoldására. Ezért a magyar szervezetek közötti új kapcsolatrendszerek kiépítése és a meglévők elmélyítése sürgető követelmény.

Szeretnénk munkánkban az Ausztriában élő és tanuló magyar diákokat is bevonni.

A BPT vezetőségének nevében kérem a Bornemisza Péter "szellemében gondolkodókat", segítségük céljaink megvalósítását.

2004. március 6-án

ÜLÉSEZETT A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KÖZGYÜLÉSE

A Társaság ez alkalomból megválasztott új vezetősége:

Dr. Bartók Miklós – elnök

Dipl. Ing. Babos Magdolna – titkár

Dipl. Ing. Dézsi-Szente Zsuzsanna – pénztáros

Tagok: Mag. Jóó Imola, Mag. Radics Éva, Mag. Kászoni Zoltán

Az elnökség felkérte Dipl.Ing. Andorka Rudolfot, hogy vegyen részt a munkájában.

Kedveseink!

A lelketekkel szeretnék párbeszédet kezdeményezni, mely fontosabb a test emlékeztetőnél. Debogys beleszólni, se tanácsokat osztogatni, csak közösen gondolkozni.

Nehéz időszak zárul most, hogy Szépfalusiék mindketten, a Bornemisza-márka, stúdió, világverő márkaépítői, spiritus rectorai, itthagytak. Ők nem lemondtak, meg rólunk se mondtak le, sokszáz jegye tapintható, hallható üzenetüknek. De ők, akik a megnyugtató látszat szerint mindig és habozás nélkül tudni látszottak a következő lépést, a jövő irányába csak a kérdőjelbe csomagolt anyagot tették, tehetők le eszünk tokjába, eszünk bankjába. Ebből a szempontból, ezen a sorsdöntő ponton, elárvultunk. A Bornemiszából ez a megfellebbezhetetlen állítás: hogy van és minégre, annyi ragyogó elme tette és szándéka szerint, már csak megidézhető, festett kép. Orbis pictus. Alig vannak már a kezdő korszak, a tetőző eredmények tanúiból. E mondhatni, Európára szóló nemzeti intézményünknel a legendás szervezés, az országhatárokon átívelő kultúrdiplomáciai sikerek emelték magasra a mércét. De lenni kell és méltónak lenni hozzá elég nehéz.

Már azért is, mert a magyar akkor boldog, ha emigrációjának nincs utánpótlása. A Bornemiszához eljutni: ehhez két világháborúnak és magának az Országának kellett felrobannia. A Bornemiszáról akár az is elmondható volna, hogy teljesítette feladatát. A szabad világ legkeletibb pályaudvaraként szervezte a cenzúra nyomorítása alatt is exportképes magyar kultúra lélegzetét, a szabad világgal való találkozásokat. Mennyiségileg is nagy volt ez a szolgálat, és értékeremtésben is gazdag ez a várn. Csapán ennek kezelése, ápolása már iszonyú felelősséget feltételez.

Am lehet hogy újra felelő falak, leereszkedő vasfüggönyök bürokráciája továbbra is érzéketlen lesz nemzeti kultúránk, anyanyelvünk sorsa iránt. Semmiképpen nem volna elég az egyszerű ismétlés, a bármire leegyszerűsített. Még az elhagyott szülőföldet se lehet egyszerűen nemes nosztalgiával segíteni, kitapétázni. Ez nem lehet program. Csak az előzményekből sugárzó erkölcsi tőkét élné fel. Tebetség, találékonyság, és nem egyoldalúság kell majd belenye ezt a programot.

A lelketekkel szeretnék disputálni, a test emlékeztete véges, ime, láttuk. Nem az a kérdés, hogy ki szeretné átvenni az irányítást, hanem ki adhat a teljességnek egy időknél megfelelő programot. Minden szétbúzás csak hiúsági kérdésből eredhet, és Bécs ezután is a legkeletibb Nyugat, Európa közepe. Ezek axiómák. Ezek kulcsa most a Ti kezetekben van. És mi azért a Bornemiszáért epekedhetünk csak, ami már megmutatkozott. Csakis olyanért.

2004. február 20.

Lászlóffy Aladár

Előzetes

EGYED EMESE: BÉCSI MAGYAR TESTŐRÍRÓK

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG IRODALMI ESTJE
Wien 6., Capistrangasse 2/15 2004. ápr. 4. 17:30 óra

A testőrködő Bessenyei-testvérekről, Barcsay Ábrahámról, Báróczy Sándorról, Czirjék Józsefről és társaikról egyre többet tudunk: többek között azt, hogyan teltek hétköznapjaik és ünnepeik, mi kapcsolta őket össze, mit tanultak Bécsben, és a szabályszerű 4-5 testőr-esztendő után hazatérve hogyan hasznosították itt szerzett tudásukat. Szerepük jelentős a magyar irodalomban, hiszen könyveket olvastak-csereberéltek-fordítottak, küldtek haza. Mint az otthonitól különböző

közegben tájékozódni képes emberek, a lassú vagy túlságosan ellenőrzött hírcsere idején elősegítői lettek a központ és periféria, hagyományos és modernebb világ közötti kommunikációnak. Bécsben a császári udvarmester majd a katonai parancsnok vezénylete alá tartoztak, de szabad idejükben leveleket, verseket, naplót írtak, továbbképző tanfolyamra, könyvtárba, színházba, kocsmába jártak: a mai olvasó számára valóságos riporterei annak a bécsi világnak, amelyet Mária Terézia és II. József uralkodása jelez. (Mivel íróról van szó, Bessenyei Györggyel egy színházi fesztiválon veszünk részt Eszterházában, az erdélyi származású Barcsay Ábrahám verse révén pedig Sajnovics Jánossal, a lapp-magyar nyelvhasznítás szerzőjével vitakozunk.)

Az előadást Egyed Emese irodalomtörténész, a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem Magyar Irodalomtudományi Tanszékének tanára tartja, aki az elmúlt években Barcsay Ábrahám testőríró életéről és leveleiről, költészetéről jelentetett meg saját kutatásra épülő könyveket – és több verseskötetnek is szerzője.

Bessenyei György:

SZÉP ÉSZ

Ez egy szép képekkel kicifrázott szoba,
Villámlás jár benne, hangzik arany szava.
Változása mindég újult formát mutat,
Sugára a magas egekbe is felhat.
Gyémánttal tündöklök feje körül,
Fényes ege benne mind szüntelen derül.
Mulattathat mindent, játékkal nyájas,
Ideje töltése nála nem unalmas.

ÚTKERESŐ (I.) folytatás az 1. oldalról

Evangelikus AB Egyház (Szépfalusi István nyugdíjba vonulásáig) a fizetett lelkész státusza fenntartásával anyagilag támogatott.

Jelenleg azonban nem kapunk sem anyagi támogatást, sem állandó lelkészt. Félő, hogy kis létszámunk (csak az egyházi adót fizetőket számítják), valamint az ausztriai országos Evangélikus Egyház anyagi nehézségei miatt egy, csak nekünk dolgozó lelkész rendes havi jövedelme nem biztosítható.

Közösségünk 1960-ban skandináv evangélikusok adományából vásárolta meg a Capistrangasse 2/15. alatt gyönyörű lakás bérleti jogát. Ennek havi díját és fenntartását a Bornemisza Péter Társasággal közösen kell fizetni a gyülekezetnek. Ez a lakás hagyományosan a magyar nyelvű lelkész szolgálati otthona, és teret nyújt az egyházi és kulturális munkálkodásunkhoz is.

Nagy értéknek gondolom azt is, hogy közösségünk számos tagja anyagilag és munkájával átlagon felül segít bennünket, de olyanoktól is kapunk anyagi támogatást, akik csak ritkán, vagy egyáltalán nem tudnak részt venni az egyházi munkában.

A Magyarországi Evangélikus Egyháztól, vezetőitől és tagjaitól sok segítséget kapunk, ha kérjük, lelkészt küldenek, vagy előadót, s ha vigaszra vagy biztatásra vágyunk, mellettünk állnak. Anyagilag persze nekik sem könnyű...

Mindezek figyelembe vételével, a következők közös végiggondolását javaslom:

1. A realitások figyelembe vételével meg kell fogalmaznunk elképzeléseinket az egyházi munkára vonatkozóan.

Véleményem szerint, ezek a legfontosabb feladatok:

- Bécsben, a hónap első hetében megtartott Istentiszteletek;
- vidéki Istentiszteletek nagy ünnepeken;
- újságunk, a *Másokért Együtt* folyamatos megjelentetése, közösen a BPT-vel;

További feladatok:

- bibliaórák; ifjúsági munka; családlátogatások.

2. Törvényes képviselet

A jelenlegi "lelkigondozó bizottság" vezetőjének, László Miklósnak, önfeláldozó munkáját magam is igyekszem segíteni, és valamennyiünk támogatását kérem számára. Ezen túl azonban szükség volna rá, hogy mielőbb törvényes vezetőséget – presbitériumot – válasszon az evangélikus gyülekezet. Ehhez az elismeréssel megnyílt az út. A presbitérium jogilag elismert partnere lehet mind az ausztriai, mind a magyarországi egyházaknak.

3. Hogyan érhetjük el, hogy elképzeléseink, vágyaink valóra váljanak? Szükségünk van egy – lehetőleg nem alkalomról alkalomra változó – lelkészre,

- akinek lakást tudnánk biztosítani és munkánkkal támogatnánk (de saját erőből nem tudnánk fizetést adni neki);
- akinek presbitereink anyagi támogatást, költségtérítést járhatnának ki az Osztrák Evangélikus AB Egyháznál;
- akinek megoldott a beteg- és nyugdíjbiztosítása; aki lehetőleg jól tud németül; és aki a feladatokat teljesíteni akarja és tudja.

Reálisan végiggondolva, szóba jöhet egy határközeli, "átjáró", vagy egy itt, Bécsben, továbbtanuló, doktoráló, ösztöndíjas, esetleg egy lendülettel teli nyugdíjas lelkész.

Kérem, hogy gondolkodjunk, munkálkodjunk közösen, aki teheti, írja le gondolatait, és készüljünk egy mielőbbi megbeszélésre és presbitériumi választásra.

* Több helyen, például ezen újság társkiadójaként, valamint a M.E.GY. bankszámláján technikai okokból még az M.L.SZ. szerepel.

Absender: P.b.b.
 Ungarischer Seelsorgedienst der
 Evang.Kirche AB in Österreich
 A-1060 Wien, Capistrang. 2/15

Gefördert aus Mitteln der
 Volksgruppenförderung.

Erscheinungsort: Wien
 Verlagspostamt: 1060 Wien
 Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Medieninhaber und Herausgeber: Ungarischer Seelsorgedienst der Evangelischen Kirche A.B. in Österreich
 in Zusammenarbeit mit dem Bildungswerk „Péter Bornemisza Gesellschaft“. Redaktion: Dipl.Dolm. Martha Szépfalusi-Wanner. Verlags- und
 Herstellungsort: Wien. Hersteller: Dipl.Dolm. Martha Szépfalusi-Wanner. Alle: A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15. Tel.: +43/1/5877712. Fax:
 +43/1/58777124, E-mail: martha.szepfalusi@chello.at. Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6. B LZ 11000.
 Konto Nr. 0029-04191/00. IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW

László Miklós:

ÁRNYÉK NÉLKÜL A KÁPOLNÁBAN

*Az utcán felébredtek az esti lámpafények, homályuk fátyolosan világított: árnyéket egyikük sem vetett.
 Megálltam a nekem nagyra, sötétre nőtt ajtó előtt. Ujjaim keresgélve vezették kulcsomat a zárba, az ott fordult egyet, és:
 - Gyere! Gyere, hallgass meg: tegnaptól szeretnék beszélgetni veled.
 Kivilágítottam szép szobánkat, ahol tegnap vendég voltam és vacsorára is maradhattam. Elindultam az oltár felé. Lépteimet
 a szőnyegen csak az egyedüllét hallgatta. Megálltam az első sori tegnapi székem előtt, összekulcsoltam kezeimet:
 - Meghívtál. Hallgatlak.
 Meghallottam: fűgén lendülő ujjak alatt dallamot varázsoltak az orgona billentyűi, ahogy annak idején. Lelkésünk szavai
 új szövetséget hirdettek, miközben minket is és Őt is e szövetségre emlékeztette. Így volt ez azelőtt is. Szememben ismét
 felvillantak az oltár gyertyái. Sok viasz kiégett már belőlük, de fényük mégsem csorbult meg. A lángok örültek, hogy körül ültük
 őket.
 Szemem előtt meglevenedett a kereszt. Hatalmasnak tűnt, hogy majdnem megjedtem, de aztán eszembe jutott a vasárnapi
 bűnbocsánat:
 - Megbocsájtok Nektek! . . . Én is.
 Megálltam, felétek fordultam. Tekintetem felismerte mindannyiokat arcát, ahogy egyként figyeltek rám, miközben felolvastam
 bátorító leveletem, amit a postás az én ládámba, a Ti címetekre kézbesített:
 - . . . az Új Szövetség . . .
 Arcotok nyugodt és várakozó volt.
 - Köszönöm Nektek, hogy ennyien látogatást tettünk Urunknál. Tegnap ismét erőt nyerhettünk Tőle hitünkben!
 Istentisztelet után még hosszasan elbeszélgettünk: mondtuk a magunkét, amit fontosnak éreztünk: válaszolni próbáltunk
 kérdéseitekre, mégis ott feszült közöttünk a sorainkból hiányzó iránti félelem. Este még emlékezni készültünk útmutatóinkra,
 de veletek együtt, akik nem jöttetek el!
 - Megbészeltük mindannyiunk Urával, hogy új szövetségre lépünk.
 A kereszt felé fordultam, megint nehéznek tűnt. Elbúcsúztam. Már az orgona sípjai is hallgattak. Úgy éreztem, Ti is haza felé
 igyekeztek. Hogy ne zavarjam a csendet, lábujjhegyen tipegtem a szőnyegen a kijárat felé. Az ajtóban még visszafordultam,
 meghajoltam:
 - Isten Veled!
 Kulcsom kívülről megfordult a zárban. Én is elindultam haza felé. A fátyolos félhomályban engem sem követett árnyék.*

Bécs, kettőezernégy március nyolcadikán

Hámos Árpád:

MÁSOKÉRT EGYÜTT - MIT VÁRUNK, MIT VÁRHATUNK EL A LAPTÓL

Manapság a média a legtöbb esetben olyan híreket talál elénk, amelyek nagyrészt negatívak, szenzációkeltők. Például: hányszor olvassuk az újságban, hogy emberek kit, és milyen körülmények között gyilkoltak meg, hogy milyen bűntények történtek. Nagyon ritka az az eset, amikor olyan hírre bukkanunk, mely szerint valaki valamilyen "jó tettet" cselekedett, és e jó tettek milyen pozitív hatásai voltak. A televízióban is a játékfilm olyan "krimiket" mutat be, amelyek másból sem állnak, mint öldöklésből. Vagy az igazi világtól eltérő, irreális világot mutatnak be, amely fiataljaink látókörét negatívan befolyásolhatja.

Kellenek tehát olyan írások, melyek a "pozitívumra" fektetik a hangúlyt! Mivel a *Másokért Együtt* egyházi-irodalmi lap, úgy érzem, hogy pozitív, építő jellegű híreknek kell megjelenniük benne. S mivel az ausztriai magyar kisebbséghez szól, lényeges feladata, hogy a magyar anyanyelvünket is ápolja! Ezen felül erősítse hitünket a Teremtőben és egymásban! Mivel aránylag kevesen vagyunk, ennek megvalósítása nem könnyű feladat.

Nézetem szerint, minél többen írnak benne, annál gazdagabb egy lap. Persze, közérdekű és érdekes történeésekről kellene szólnia a mi újságunknak! Ilyen esemény volt például a március 7-i Bornemisza-est, amelyen Bartók Miklós orvos előadást tartott a lelki tevékenység pozitív "áramlatairól", amelyeket az Amerikában élő, magyar származású pszichológus, Dr. Csikszentmihályi Mihály, a Flow nevű elméletében fejt ki. Eszerint ha figyelmünket valami "pozitívan" köti le, befolyásolja, akkor az idő múlását nem is vesszük észre. És sok esetben még boldogságérzetünk is támad! Ilyen pozitív élmény lehet egy jó koncert vagy egy élményt nyújtó színdarab is.

Azon felül, hogy a lap egyházunk híreit is közli, magánéletünk egy-egy érdekesebb eseményéről is beszámolhatnánk, mely tanulsággal szolgálhat - másoknak. Néhány építő mondat is elég lehet!

Összertartozásunkat kihangsúlyozva, a segítségkérés és -nyújtás fóruma is lehetne lapunk. Támazkodjunk egymásra!

MÁSOKÉRT EGYÜTT!